

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ 23 สิงหาคม – 5 กันยายน 2566

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
มีฝนตก และฝนตกหนัก บางพื้นที่	แก้วมังกร	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคลำต้นจุดสีน้ำตาล และผลเน่า (เชื้อรา <i>Neoscytalidium dimidiatum</i>)	อาการเริ่มแรกที่กิ่ง หรือผลเป็นจุดสีเหลือง จากนั้นจะพัฒนาเป็นตุ่มนูนเล็กๆ สีน้ำตาลคล้ายสีสนิมเหล็ก ต่อมาแผลขยายใหญ่ พบจุดเล็ก ๆ สีดำซึ่งเป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราสาเหตุโรคที่บริเวณแผล บริเวณรอบแผลมีสีเหลือง เมื่ออาการรุนแรงแผลจะเน่า โดยถ้าเป็นที่กิ่งจะทำให้เนื้อเยื่อตรงแผลหลุดเห็นเป็นรู หรือเว้าแหว่ง สำหรับที่ผล ถ้าอาการรุนแรงจะทำให้กลีบผลไหม้แห้ง และผลเน่าในที่สุด	1. เลือกใช้ต้นพันธุ์ที่ปลอดโรค 2. ลดการให้ปุ๋ยไนโตรเจน เนื่องจากเป็นพืชชอบน้ำ อาจทำให้พืชอ่อนแอเกิดโรคง่ายขึ้น 3. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อลดความชื้น 4. งดให้น้ำช่วงบ่ายหรือเย็น ให้เฉพาะช่วงเช้า เพื่อลดความชื้นสะสมในทรงพุ่ม 5. ตรวจสอบแปลงอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคตัดแต่งส่วนที่เป็นโรครอยต่อตรงส่วนที่ตัดแต่งให้มิดชิดที่สุด การตัดแต่งกิ่งควรตัดตรงส่วนที่เป็นรอยต่อของข้อระหว่างกิ่ง นำส่วนที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช โพรคลอราซ 45% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซิสโตรบิน + ไตฟิโนโคนาโซล 20% + 12.5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วต้น ทุก 5-7 วัน จำนวน 4 ครั้ง และพ่นอีกครั้งในระยะติดดอก โดยพ่นให้ทั่วต้น ทุก 7 วัน จำนวน 3 ครั้ง 6. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรค ไปใช้

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง</p> <p>**** ควรหยุดพ่นสารก่อนการเก็บเกี่ยว อย่างน้อย 15 วัน</p>
	มะละกอ	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรครากเน่าและโคนเน่า (เชื้อรา <i>Pythium aphanidermatum</i> , <i>Phytophthora palmivora</i>)	<p><u>อาการระยะต้นกล้า</u> ส่วนของลำต้นบริเวณผิวดินมีลักษณะฉ่ำน้ำ ใบเหี่ยว ถ้าอาการรุนแรงบริเวณโคนต้นจะหักพับและตายในที่สุด</p> <p><u>อาการระยะต้นโต</u> เริ่มแรกมะละกอแสดงอาการใบล่างเหลือง ก้านใบลู่ลงและหลุดร่วงได้ง่าย ใบที่อยู่ส่วนบนของต้นมีสีซีด ยอดอ่อนมีขนาดเล็กง เมื่ออาการรุนแรงใบจะสลด เหี่ยว และหลุดร่วงเหลือแต่ใบยอด บางครั้งบริเวณโคนต้นพบแผลเน่าฉ่ำน้ำมีของเหลวสีน้ำตาลเยิ้มออกมา ต้นจะหักล้มพับได้ง่าย และตายในที่สุด เมื่อขุดดูพบรากแขนงเป็นสีน้ำตาลหลุดขาดได้ง่าย และรากแก้วเน่าเปื่อย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี ไม่มีน้ำขัง 2. ใช้ต้นกล้าจากแหล่งปลูกที่ไม่มีการระบาดของโรคนี้อ และไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ 3. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบมะละกอเริ่มแสดงอาการของโรค รดดินบริเวณโคนต้นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล + แมนโคเซบ 4% + 64% WP อัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 4. หากพบต้นที่เป็นโรครุนแรง ควรขุดต้นที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วโรยปูนขาว หรือ รดดินด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ตามข้อ 3 ในหลุมที่ขุดและบริเวณใกล้เคียง เพื่อป้องกันการระบาดของโรค 5. แปลงที่มีอาการระบาดของโรครุนแรง ควรเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นหมุนเวียน

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	ลำไย	ติดผล	หนอนเจาะขั้วผล	<p>หนอนเริ่มเข้าทำลายเมื่อลำไยเริ่มติดผลได้ประมาณ 1 เดือน จนถึงระยะเก็บเกี่ยว ขณะผลลำไยยังมีขนาดเล็ก น้ำหนักช่อน้อย ช่อผลลำไยอยู่ในสภาพชูขึ้น ฝีเสื้อจะวางไข่อยู่ส่วนปลายของผลลำไย เมื่อหนอนฟักออกจากไข่ก็จะเจาะเข้าไปกัดกินอยู่ภายในผล มองดูภายนอกไม่เห็นรอยทำลาย เมื่อผ่าดูจึงเห็นรอยที่ถูกหนอนทำลาย ทำให้ผลที่ถูกทำลายไม่สามารถเจริญเติบโตต่อไปได้ ผลที่ถูกทำลายจึงร่วงหล่นหมด ผลลำไยเมื่อมีขนาดโตขึ้น น้ำหนักเพิ่มขึ้นช่อผลโค้งลง ฝีเสื้อจะมาวางไข่อยู่บริเวณใกล้ขั้ว ดังนั้น จึงพบหนอนหรือมูลหนอนอยู่ที่ขั้วผลเสมอ ทำให้ผลที่ถูกทำลายในช่วงนี้ร่วงหล่นได้ง่าย ถ้าไม่ร่วง ชาวสวนยังขายได้ราคาดีอยู่ เพราะมองจากภายนอกไม่เห็นรอยทำลาย แต่ถ้าสังเกตดูให้ดีบริเวณใกล้ขั้วอาจพบรูเล็กๆ ปรากฏอยู่ ซึ่งเป็นรูที่หนอนเจาะออกมาเข้าดักแด้ภายนอก</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รวบรวมผลลำไยที่ร่วงหล่นบริเวณโคนต้น จากการทำลายของหนอนเจาะขั้วผล นำไปทำลายนอกแปลงปลูก 2. เก็บรวบรวมดักแด้ของหนอนเจาะขั้วผล บนใบซึ่งสามารถเห็นได้ชัดเจน แล้วนำไปทำลาย 3. หากมีการระบาดของหนอนเจาะขั้วผลรุนแรง พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 45 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	มะขาม	พัฒนาผล	หนอนเจาะฝัก	ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็ก ผีเสื้อเพศเมียวางไข่เป็นฟองเดี่ยว ๆ บนฝักมะขาม ตั้งแต่มะขามเริ่มเป็นฝักอ่อน โดยวางไข่บนฝักที่มีรอยแตกหรือรอยหักมากกว่าฝักปกติ เมื่อไข่ฟักเป็นตัวหนอนจะเจาะเปลือกมะขามเข้ากัดกินเนื้อและเมล็ดมะขาม หนอนถ่ายมูลออกมาที่บริเวณปากรูเป็นกระจุกสีน้ำตาล และอาศัยอยู่ในฝักจนกระทั่งเข้าดักแด้ เมื่อออกเป็นตัวเต็มวัยจะบินไปผสมพันธุ์และวางไข่ต่อไป การทำลายในช่วงฝักอ่อนทำให้ฝักแห้งลีบ การทำลายในช่วงฝักแก่ทำให้เนื้อในลูกกัดกิน ทำให้ฝักมะขามเสียหาย	หมั่นสำรวจและเก็บฝักมะขามที่ถูกทำลายทิ้ง หากพบการระบาด พ่นด้วยสารฆ่าแมลง อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
	กล้วย	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคตายพราย หรือ โรคปานามา หรือ โรคเหี่ยว (เชื้อรา <i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>cubense</i>)	พบโรคได้ทุกระยะการเจริญเติบโตของกล้วย ใบกล้วยที่อยู่รอบนอกหรือใบแก่แสดงอาการเหี่ยวเหลือง โดยใบจะเหลืองจากขอบใบและลุกลามเข้ากลางใบ ก้านใบหักพับตรงรอยต่อกับลำต้นเทียม (กาบใบที่อัดกันแน่น เห็นเป็นต้นเหนือดิน) และจะทยอยหักพับตั้งแต่ใบที่อยู่รอบ	1. เมื่อต้องการปลูกกล้วยในพื้นที่ใหม่ ควรเลือกแปลงที่ไม่เคยพบโรคนี้มาก่อน 2. เลือกหน่อกล้วยจากแหล่งปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้นี้ หรือไม่นำหน่อพันธุ์จากกอที่เป็นโรคไปปลูก และใช้หน่อพันธุ์ที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ ในกรณีที่ไม่แน่ใจให้ชุบหน่อพันธุ์กล้วยด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช อีไตรโดอะโซล+ควินโตซีน 6% + 24% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>นอกเข้าไปสู่ใบด้านใน ระยะแรกใบยอดยังเขียวตั้งตรง จากนั้นเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ต่อมาใบทั้งหมดจะเหี่ยวแห้ง เมื่อตัดลำต้นเทียมตามขวางหรือตามยาว จะพบเนื้อเยื่อภายในลำต้นเทียมเน่าเป็นสีน้ำตาลตามทางยาวของลำต้นเทียม เนื้อเยื่อในเหง้าเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ต้นกล้วยชะงักการเจริญเติบโตและตายในที่สุด</p>	<p>ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม 50% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ทีบูโคนาโซล 43% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร</p> <p>3. ปรับสภาพดินไม่ให้เป็นกรดจัด โดยใส่ปูนขาว หรือ โดโลไมท์</p> <p>4. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำที่ดี ควรระมัดระวังการให้น้ำ ไม่ให้น้ำไหลผ่านจากต้นที่เป็นโรคไปต้นปกติ</p> <p>5. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบกล้วยแสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรคนำไปทำลาย นอกแปลงปลูก แล้วโรยด้วยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุดต้นเป็นโรคออกไป อัตรา 1-2 กิโลกรัมต่อหลุม</p> <p>6. อุปกรณ์การเกษตร เมื่อใช้กับต้นที่เป็นโรค ควรทำความสะอาดก่อนนำไปใช้ใหม่</p> <p>7. ในแปลงที่มีการระบาดของโรค ควรเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน</p>
	<p>ผักตระกูลกะหล่ำและผักกาด (เช่น กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี</p>	<p>ทุกระยะการเจริญเติบโต</p>	<p>โรคน้ำและ (เชื้อแบคทีเรีย <i>Pectobacterium carotovorum</i> subsp. <i>carotovorum</i>)</p>	<p>อาการเริ่มแรก แผลมีลักษณะเป็นจุดฉ่ำน้ำเล็ก ๆ บนใบหรือบริเวณลำต้น ต่อมาแผลจะขยายลุกลามมีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลเข้ม เนื้อเยื่อพืชบริเวณแผลจะยุบตัวลง มีเมือกเฝิ้มออกมา และมีกลิ่นเหม็นเฉพาะของโรคนี้ หลังจากนั้นพืช</p>	<p>1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี</p> <p>2. ก่อนปลูกพืชควรไถพรวนดินให้ลึกมากกว่า 20 เซนติเมตรจากผิวดิน และตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก</p>

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	ผักกาดขาว ผักกาดหัว)			จะเน่ายุบตายไปทั้งต้น **** โรคนี้พบระบาดมากในฤดูฝน เชื้อแบคทีเรียสาเหตุโรคสามารถเข้าทำลายได้ทุกส่วนของพืช ทั้งที่อยู่ในแปลงปลูกและในโรงเก็บ	3. ไม่ควรปลูกพืชแน่นเกินไป เพื่อไม่ให้มีความชื้นสูง เป็นการลดการระบาดของโรค 4. รมด้ระวังไม่ให้ส่วนต่าง ๆ ของพืชเกิดแผล เป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช 5. ควรดูแลไม่ให้พืชขาดธาตุแคลเซียม และโบรอน เพราะจะทำให้พืชเกิดแผลจากอาการปลายใบไหม้และไส้กลาง ทำให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายได้ง่าย 6. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอหากพบต้นที่แสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก 7. ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตรหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค 8. หลังการเก็บเกี่ยว ควรไถกลบเศษพืชผักทันที และตากดินไว้ระยะหนึ่งแล้วไถกลบอีกครั้ง เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค 9. แปลงที่มีการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และข้าวโพด เป็นต้น
	ขิง	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคเหี่ยวหรือเหี่ยวเน่า (เชื้อแบคทีเรีย <i>Ralstonia solanacearum</i>)	อาการเริ่มแรก ใบแสดงอาการม้วนห่อ สีของใบซีดต่อมาเปลี่ยนเป็นสีเหลืองและแห้งบริเวณโคนต้นมีอาการฉ่ำน้ำ ลำต้นเน่าหลุดออกจากเหง้าได้ง่ายและหักพับ แต่	1. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้มาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี 2. ไถพรวนดินให้ลึกเกินกว่า 20 เซนติเมตร จากผิวดินและตากดินไว้นานกว่า 2 สัปดาห์ จะช่วยลด

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะเวลาเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>ไม่มีกลิ่นเหม็น หากตรวจดูที่ลำต้นจะพบ ส่วนของท่อลำเลียงน้ำและอาหารมีสีน้ำตาลเข้ม เมื่อนำต้นมาตัดตามขวางแช่ในน้ำสะอาดประมาณ 5-10 นาที จะเห็นของเหลวสีขาวคล้ายน้ำมันไหลออกมา</p>	<p>ปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก</p> <p>3. พื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรค สามารถฆ่าเชื้อโรคในดิน โดยใช้ยูเรียผสมปูนขาว อัตรา 80 : 800 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านลงในแปลงหลังไถพรวนดินครั้งแรก จากนั้นไถกลบและรดน้ำให้ดินมีความชื้น ทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ จึงเริ่มปลูกพืช</p> <p>4. ใช้หัวพันธุ์ปลอดโรค</p> <p>5. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรค ให้ขุดต้นที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูกทันที และโรยปูนขาวบริเวณหลุมที่ขุด เพื่อป้องกันการระบาดของโรค</p> <p>6. ในแปลงที่มีการระบาดของโรค หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว นำส่วนต่าง ๆ ของพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูก</p> <p>7. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ไม่ควรปลูกพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค เช่น พืชตระกูลขิง พืชตระกูลมะเขือ มันฝรั่ง พริก และถั่วลิสง ให้สลับปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัย เช่น ข้าว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง เพื่อตัดวงจรของโรค</p>